

ESTIMACIÓ FONAMENTADA 1/24 DEL COMITÈ D'ÈTICA DE LA UB

El Comitè d'Ètica (CE), reunit en data 14 de febrer de 2024, decideix emetre l'estimació fonamentada següent.

1. Antecedents

1.1. Comunicació rebuda a la Bústia ètica

Número de la comunicació: 26

Data de recepció: 15 de novembre de 2023

Descripció. Sobre què tracta el fet comunicat?

Un altre tipus de conducta no ètica o no íntegra (detalleu l'aspecte comunicat al quadre següent).

Especifiqueu:

Agressions intolerants. Article 25.1 de les Normes de convivència de la Universitat de Barcelona.

Descripció dels fets:

L'estudiant amb correu electrònic A1 ha fet escrits en contra meva en el servei Engage de la Universitat de Barcelona, en un àmbit públic obert a tots els estudiants de la UB. En aquest servei consta amb el nom P1. Aquests escrits poden ser qualificats, almenys, com una forma d'intolerància, a més de calúmnies. La vostra intervenció es pot encabir en el marc de l'art. 25.1 o altres de les Normes de convivència de la Universitat de Barcelona. Sembla que la seva reacció respon a la meva petició general, no adreçada específicament a ell, que s'escriu en català. S'hi adjunten diverses còpies de pantalla. Pantalla 1 on em qualifica de «facha del siglo XXI». Pantalla 2: inclou una inscripció en sànscrit. Pantalla 2: traducció. La traducció de Google Translate de la inscripció en sànscrit és «cállate, fascista». Pantalla 1, que s'acompanya de la imatge que publica com a Pantalla 1 imatge. Es considera ofensiva. A més, s'hi adjunta la Pantalla 3 com una mostra d'una altra manifestació inapropiada. Cal dir que la posada en marxa d'aquesta aplicació sense cap avís, aplicació que lliura correus a tots els estudiants, ha causat una sorpresa i malestar general.

Identificació: amb identificació.

1.2. Resum del contingut de la comunicació

L'equip de gestió de la Bústia ètica, d'integritat institucional i de convivència considera que el contingut de la comunicació 26 es pot concretar en dos punts bàsics:

1. Els comentaris desconsiderats entre dos alumnes en el servei Viva Engage de la Universitat de Barcelona per raó de la llengua.
2. L'ús de la llengua catalana en l'intercanvi de missatges entre els membres de la comunitat universitària.

2. Tasques de comunicació i comprovació efectuades

Comunicació

S'han enviat missatges a la persona comunicant mitjançant la plataforma web de la Bústia:

Missatge del 19 de novembre de 2023. Motiu: justificant de recepció de la comunicació.

Missatge del 18 de desembre de 2023. Motiu: admissió de la comunicació.

Comprovació

Pel que fa als fets descrits en la comunicació, es disposa de les sis captures de pantalla de l'Engage, de les quals:

- Tres són missatges de l'alumne de resposta a l'altre alumne (pantalla 1, pantalla 2, pantalla 21).
- Una és una ampliació del detall de la captura de pantalla 1 (pantalla 1 imatge).
- Una altra inclou una imatge del traductor de Google amb la traducció d'una frase publicada per l'estudiant (pantalla 2 traducció).
- Una darrera inclou un missatge adreçat a un tercer alumne de la UB (pantalla 3).

S'han fet les gestions pertinents per contactar amb l'estudiant. L'estudiant, que és de fora de la Unió Europea, manifesta que el permís de residència per romandre a Espanya va caducar i sol·licita una citació oficial a una adreça de Taiwan. La coordinació acadèmica del màster universitari en Diplomàcia i Organitzacions Internacionals (MUDOI) informa del missatge de l'Escola Diplomàtica (CEI): l'alumne, matriculat fins al 31 de març de 2024, va acabar les pràctiques curriculars el 31 de desembre de 2023; té pendent d'enviar l'informe de les pràctiques per correu electrònic, i no té l'obligació de romandre al país per completar el cicle. La coordinadora dedueix que l'estudiant ha tornat al seu país i que no té l'obligació de tornar, i la matrícula deixa de tenir efectes el 31 de març de 2024.

Es té coneixement que el servei Engage va ser tancat el gener de 2024. Vegeu-ne la notícia al web institucional: ub.edu/portal/web/iub/detallnoticia/-/detall/baixa-del-servei-viva-engage [consulta: 2 de febrer de 2024].

3. Resum dels fets contrastats i verificats

3.1. L'equip de treball de la Bústia ha estudiat aquesta comunicació i els documents aportats en les reunions de treball dels dies 1, 15 i 21 de desembre de 2023 i 12, 19 i 26 de gener de 2024. Davant la impossibilitat de contrastar els fets amb l'estudiant comunicat i en relació amb els dos punts identificats, entén el següent.

3.2. D'acord amb el Codi ètic d'integritat i bones pràctiques de la Universitat de Barcelona, aprovat pel Consell de Govern el 9 d'octubre de 2018, el respecte mutu és un dels principis i regles ètics (regla 6). En l'article 3.2 c de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, s'hi disposa que les Universitats han de promoure, en les seves normes de convivència, l'eliminació de tota forma de violència per qualsevol motiu. Per tant, les faltes de respecte i els missatges irrespectuosos entre els membres de la comunitat universitària són inacceptables i no poden ser tolerats de cap de les maneres.

3.3. El català és la llengua pròpia i d'ús preferent de les activitats universitàries de la Universitat de Barcelona. És la llengua pròpia (article 6.1 dels Estatuts de la UB) i dels documents i les comunicacions (orals, escrits i de la xarxa telemàtica) institucionals de la UB (punt 1.3 dels Reglament aprovat per la Junta de Govern de la UB en data 30 d'octubre de 1996 i modificat per la Junta de Govern de 15 d'abril de 1999 [per incloure les competències en planificació lingüística atorgades a les universitats en la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística de la Generalitat de Catalunya]). Això no obstant, la normativa preveu també la llibertat d'ús lingüístic de la comunitat universitària. Per al professorat, «la llengua de la docència s'ha de fer pública a través dels mitjans oportuns perquè l'alumnat pugui conèixer-la degudament abans de l'inici de les classes, és vinculant i no es pot modificar durant tot el curs» (Acord 1.3 adoptat per la Comissió de Política Lingüística en la sessió ordinària de 30 de març de 2022, que substitueix els de 18 de febrer de 2008, sobre els usos lingüístics de la docència, els exàmens i altres activitats d'avaluació). Pel que fa als estudiants, «tenen dret a respondre els exàmens i a lliurar els treballs i altres materials avaluadors en les llengües oficials de Catalunya» (punt 3.1 de l'Acord esmentat). Per tot plegat, entenem que l'intercanvi de missatges entre els membres de la comunitat universitària es pot produir en la llengua elegida lliurement per l'emissor, sense que se'n pugui imposar una de concreta (català o castellà).

3.4. L'aplicació Engage ha estat efectivament clausurada.

4. Mesures en els termes esmentats en els articles 28, 29 i 30 de la norma «Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona»

Un cop constatat el tancament del servei que havia allotjat les conductes comunicades, el Comitè considera que les interpellacions fetes entre els estudiants implicats no tenen cabuda a la UB. En un cas, perquè es tracta de frases i sentències que no vetllen pel respecte mutu inherent a les relacions acadèmiques i de companyonia. En l'altre cas, perquè un membre de la comunitat no té la potestat d'indicar a un altre membre de la comunitat en quina llengua s'ha d'expressar en les seves relacions entre companys. Una altra qüestió és l'exigència de l'ús del català com a llengua vehicular respecte de l'Administració (en aquest cas la universitària), que sí que és un dret exigible, però no n'és aquest el cas.

Es proposa notificar d'aquesta opinió als estudiants implicats, d'acord amb les dades de contacte disponibles.

Barcelona, 14 de febrer de 2024

La presidenta del Comitè d'Ètica